

Eindverslag

Versterken Kennisfunctie GGD 2023- 2025

SPUK GALA 14

Van: Clare Luymes, adviseur publieke gezondheid, Hecht GGD Hollands Midden

Aan: BAC PG - 4 maart 2026

Aanleiding

Op 13 december 2023 stemde het AB van Hecht in met het voorstel de middelen SPUK GALA 14 van alle 18 gemeenten in de regio Hollands Midden in te zetten voor versterking van Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, nu awpg Lumens.

In 2023-2025 zijn de middelen ingezet in de vorm van menskracht voor de invulling van de Praktijkbrug en voor de Coördinatiegroep van awpg Lumens. Hiermee realiseerde Hecht GGD Hollands Midden een sterkere verbinding tussen beleid, praktijk, onderzoek en onderwijs voor de uitvoering van het GALA.

In dit eindverslag leest u wat de inzet van de middelen heeft opgeleverd en waar in 2026 op wordt ingezet.

Voor meer informatie over awpg Lumens zie de bijlage op de laatste pagina

Praktijkbrug

Verbinding tussen awpg Lumens, gemeenten, inwoners, zorg en welzijn

Het doel van de praktijkbrug is tweeledig: 1) kennisdeling: ervoor zorgen dat kennis vanuit Lumens wordt ingezet door de gemeenten, en 2) kennisontwikkeling: ervoor zorgen dat Lumens nieuwe kennis ontwikkelt op basis van ervaren knelpunten van gemeenten rondom het bevorderen, beschermen en bewaken van de volksgezondheid.

In 2023 is door Hecht GGD Hollands Midden in samenwerking met de gemeenten een start gemaakt met de invulling van de praktijkbrug. Gemeenten gaven aan graag een meedenkende, praktijkgerichte en vindbare academische werkplaats te zien, die goed aansluit bij de actualiteit. Als voorbeeld voor actualiteit droegen zij de thema's in het GALA aan. Deze wens van gemeenten vormde de basis voor bijeenkomsten georganiseerd door Lumens, met name bedoeld om kennis te delen.

Bijeenkomsten

De GALA SPUK 14 middelen zijn vervolgens ingezet voor de organisatie van een symposium en van in totaal drie werkbijeenkomsten voor beleidsambtenaren volksgezondheid en hun collega's van andere beleidsdomeinen. De beleidsambtenaren kozen het thema van de werkbijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomsten zijn o.a. presentaties gegeven door medewerkers van TNO, Universiteit Leiden, Haagse Hogeschool, LUMC, Leyden Academy on Vitality and Ageing, TU Delft, Pharos, Hecht GGD Hollands Midden en GGD Haaglanden, maar ook door inwoners die betrokken zijn bij burgerinitiatieven. Deelnemers, inwoners en presentatoren gingen vervolgens met elkaar in gesprek over het thema om zo van elkaar te leren. In totaal bezochten zo'n 430 personen het symposium en de bijeenkomsten die zij als 'goed' waardeerden.

"Leuk dat er inwoners bij de werkbijeenkomst aanwezig waren. Tijdens de gesprekken realiseerde ik me dat we nog meer moeten samenwerken met onze Coördinator dorpsgericht werken want zij heeft goede voelsprietten in de dertien kernen van de gemeente Nieuwkoop. En omdat onze beleidsmedewerker wonen ook bij de werkbijeenkomst was kwamen we erachter dat we in de nieuwe prestatieafspraken met de woningcorporatie ook op vitale wijken in kunnen zetten."

Maud van der Salm

Beleidsmedewerker Volksgezondheid en Sport, gemeente Nieuwkoop

Voor meer informatie over het symposium en de werkbijeenkomsten en wat deze hebben opgeleverd, kijk op de website van awpg Lumens:

- 1) Symposium Mentale gezondheid: samen doen! mei 2024.
- 2) Werkbijeenkomst Integrale gezondheidsaanpak, september 2024.
- 3) Werkbijeenkomst Samenwerken met inwoners, maart 2025.
- 4) Werkbijeenkomst Samen bouwen aan vitale wijken, oktober 2025.

Coördinatiegroep

Hecht GGD Hollands Midden in verbinding met kennisinstellingen

De SPUK GALA 14 middelen zijn niet alleen voor de Praktijkbrug ingezet, maar ook voor deelname van Hecht GGD Hollands Midden aan de Coördinatiegroep van awpg Lumens. De Coördinatiegroep geeft uitvoering aan de bouwstenen van awpg Lumens (zie bijlage laatste pagina). Wat de deelname van Hecht GGD Hollands Midden voor de bouwstenen Inhoudelijke programma's en Onderwijsverbinding opleverde wordt hieronder toegelicht.

Inhoudelijke programma's - verbinding met wetenschappelijk onderzoek

De Coördinatiegroep van awpg Lumens kijkt continu of er mogelijkheden zijn om onderzoekssubsidies op volksgezondheidsthema's aan te vragen in samenwerking met gemeenten en ketenpartners. Het gaat hierbij veelal om subsidies van ZonMw of van NWO. Via bestaande infrastructuren, zoals de (ambtelijke) Werkgroep Volksgezondheid en de wekelijkse nieuwsbrief volksgezondheid van Hecht GGD Hollands Midden, verkennen we met de gemeenten de mogelijkheden voor samenwerking.

Via deze routes heeft TNO bijvoorbeeld de aanvraag voor een ZonMw-subsidie rondom bestaanszekerheid aan de gemeenten voorgelegd.[1] Dit leidde ertoe dat een van de gemeenten als proeftuin mee wilde doen en drie gemeenten in het regionale leernetwerk. Vanwege concurrentie werd de aanvraag door ZonMw helaas afgewezen, hoewel deze wel als relevant en kwalitatief goed werd beoordeeld. We zijn alert op nieuwe ZonMw-rondes waarin we deze aanvraag opnieuw kunnen indienen.

In 2024 zijn 13 subsidies toegekend aan awpg Lumens projecten (zie Jaarverslag 2024). In 2025 leidde het project Actief in het Groene Hart van Boskoop tot een gezondere leefomgeving in Boskoop centrum en kwamen daar vier ministeries op werkbezoek.

Daarnaast zijn in 2025 in totaal 5 subsidies toegekend en zijn 6 projecten afgerond. De afgeronde projecten hebben mooie producten opgeleverd, zoals een toolbox over seksualiteit en zwangerschapspreventie voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO), een kennisproduct over Zorgzame buurten voor gemeenten en welzijnsorganisaties, webinars over gezondheid en leefomgeving voor beleidsmedewerkers van gemeenten en publicaties.

Onderwijsverbinding

Vanuit deelname aan de Coördinatiegroep is door Hecht GGD Hollands Midden ook ingezet op de bouwsteen Onderwijsverbinding. Deze bouwsteen richt zich onder meer op het verbinden van vraagstukken op het gebied van de publieke gezondheid met opleidingen van de diverse kennisinstellingen in het netwerk van awpg Lumens.

Zo werkten in 2024 en 2025 studenten bestuurskunde en pedagogiek van Universiteit Leiden aan vraagstukken rondom het Sportpad in de gemeente Kaag en Braassem. En zijn studenten van de minor *Co-creating a Healthy society* (Universiteit Leiden) aan de slag gegaan met een vraagstuk rondom economische dakloosheid vanuit de Monitor Maatschappelijke Zorg.

In samenwerking met de Campus Gouda werkten studenten in 2025 aan de toegankelijkheid van de Gezonde Leefstijl Interventie (GLI). En studenten Urban Studies (Universiteit Leiden) gingen aan de slag met het dalende condoomgebruik onder studenten.

Binnen de bouwsteen Onderwijsverbinding werkten we samen met diverse andere netwerken die zich richten op het verbinden van onderwijs met maatschappelijke (gezondheids)vraagstukken. Genoemd werd al de samenwerking met Campus Gouda, maar denk bijvoorbeeld ook aan Leren met de Stad.

Financiën

In onderstaand overzicht staan de inkomsten (SPUK GALA 14) en kosten voor Versterken kennisfunctie GGD per gemeente.

Datum: 26-2-2026						
Onderwerp: Inkomsten en kosten vanuit SPUK GALA voor Versterken Kennisfunctie GGD per gemeente						
Jaren: 2023, 2024 en 2025						
Gemeente	Inkomsten 2023	Inkomsten 2024	Inkomsten 2025	Kosten 2023	Kosten 2024	Kosten 2025
Alphen aan den Rijn*	€ 15.100,78	€ 13.531,52	€ 13.372,00	€ 15.100,78	€ 13.531,52	€ 13.372,00
Bodegraven Reeuwijk	€ 4.555,00	€ 4.555,00	€ 4.745,06	€ 4.555,00	€ 4.555,00	€ 4.745,06
Gouda	€ 10.425,00	€ 10.424,00	€ 10.858,95	€ 10.425,00	€ 10.424,00	€ 10.858,95
Hillegom	€ 3.228,00	€ 3.228,00	€ 3.362,69	€ 3.228,00	€ 3.228,00	€ 3.362,69
Kaag en Braassem	€ 3.891,00	€ 3.891,00	€ 4.053,36	€ 3.891,00	€ 3.891,00	€ 4.053,36
Katwijk	€ 9.823,82	€ 9.823,64	€ 10.233,54	€ 9.823,82	€ 9.823,64	€ 10.233,54
Krimpenerwaard	€ 8.192,00	€ 8.192,00	€ 8.533,82	€ 8.192,00	€ 8.192,00	€ 8.533,82
Leiden	€ 15.198,02	€ 15.198,02	€ 15.832,17	€ 15.198,02	€ 15.198,02	€ 15.832,17
Leiderdorp	€ 3.185,37	€ 3.185,31	€ 3.318,22	€ 3.185,37	€ 3.185,31	€ 3.318,22
Lisse	€ 3.313,00	€ 3.313,00	€ 3.451,24	€ 3.313,00	€ 3.313,00	€ 3.451,24
Nieuwkoop	€ 4.008,00	€ 4.008,00	€ 4.175,24	€ 4.008,00	€ 4.008,00	€ 4.175,24
Noordwijk	€ 5.894,60	€ 5.894,49	€ 6.140,44	€ 5.894,60	€ 5.894,49	€ 6.140,44
Oegstgeest	€ 2.139,20	€ 2.139,16	€ 2.228,42	€ 2.139,20	€ 2.139,16	€ 2.228,42
Teylingen	€ 4.195,00	€ 4.195,00	€ 4.370,04	€ 4.195,00	€ 4.195,00	€ 4.370,04
Voorschoten	€ 2.615,67	€ 2.615,62	€ 2.724,76	€ 2.615,67	€ 2.615,62	€ 2.724,76
Waddinxveen	€ 4.090,00	€ 4.090,00	€ 4.260,66	€ 4.090,00	€ 4.090,00	€ 4.260,66
Zoeterwoude	€ 1.044,00	€ 1.044,00	€ 1.087,56	€ 1.044,00	€ 1.044,00	€ 1.087,56
Zuidplas	€ 5.739,00	€ 5.739,00	€ 5.978,46	€ 5.739,00	€ 5.739,00	€ 5.978,46
Totaal	€ 106.637,46	€ 105.066,76	€ 108.726,63	€ 106.637,46	€ 105.066,76	€ 108.726,63
Toelichting:	De opgenomen kosten in deze financiële verantwoording zijn gebaseerd op de geregistreerde uren over de jaren 2023, 2024 en 2025 en de gemaakte kosten in deze periode. De onderbouwing hiervan bestaat uit urenuitdraaien en factuuroverzichten. Deze overzichten zijn op verzoek ter inzage beschikbaar.					
*Alphen aan den Rijn:	Alphen aan den Rijn heeft een lagere beschikking afgegeven dan de bedragen die in het AB besluit zijn opgenomen (in 2024 €1.569,00 minder en in 2025 €2358,60 minder).					

awpg Lumens in 2026

Met het wegvallen van de SPUK GALA 14 middelen voor 2026 is er vanuit Hecht GGD Hollands Midden minder inzet op de Praktijkbrug en minder inzet in de Coördinatiegroep. Dit resulteert onder andere in een lagere frequentie van Werkbijeenkomsten. Om dit gat op te vangen bekijken we de mogelijkheid om een bijeenkomst te organiseren samen met de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden (Hogeschool Leiden) en met Werkplaats SAMEN (jeugd).

In het gesprek over de coördinerende rol van de GGD in de kennis- en preventie-infrastructuur zoals beschreven in het AZWA (D6) is het logisch awpg Lumens mee te nemen.

Verdere versterking samenwerking

Ondertussen werken we met de partners van Lumens aan het versterken van de samenwerking. Zo is per 1 september 2025 prof. dr. Jessica Kiefte-de Jong aangetreden als wetenschappelijk boegbeeld van awpg Lumens.

Daarnaast werken we toe naar samenwerkingsovereenkomsten met onze partners LUMC, TNO, Hogeschool Leiden, Haagse Hogeschool, Universiteit Leiden en GGD Haaglanden. Ook Leyden Academy on Vitality and Ageing doet mee in dit traject.

awpg Lumens bestaat 20 jaar!

Dit jaar bestaat awpg Lumens alweer 20 jaar! En dit gaan we vieren. U bent alvast van harte uitgenodigd. Nadere berichtgeving volgt.

Over awpg Lumens

Awpg Lumens, de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid in de regio Hollands Midden en Haaglanden, is dé plek waar lokale praktijk, beleid en wetenschap samenkomen. Vanuit het netwerk werken we aan inzichten en oplossingen voor vraagstukken binnen de publieke gezondheid.

Herijking in 2023

Het werkveld van de publieke gezondheid is de afgelopen jaren in een stroomversnelling geraakt. Voor awpg Lumens was dit reden om in 2023 de organisatie en koers te herijken en samen te werken aan de ambitie om gelijke kansen op gezondheid te creëren voor alle inwoners van onze regio. In 2023 is de uitkomst van dit herijkingstraject meegenomen in het voorstel aan het AB over de inzet van de middelen SPUK GALA 14 is.

Werken aan gelijke kansen op gezondheid

Awpg Lumens werkt aan gelijke kansen op gezondheid vanuit vijf bouwstenen, te weten: de praktijkbrug, onderwijsverbinding, inhoudelijke programma's, platformverkenning en de onderzoekshelpdesk. Zes opgaven staan hierbij centraal: verbinden met GALA/IZA/AZWA, versterken infectieziektebestrijding, versterken mentale gezondheid, effectieve implementatie, beter benutten van data en leren over domeinoverstijgende samenwerking.

Informatie

Meer informatie over awpg Lumens is te vinden op de website www.awpglumens.nl. De kennis die Lumens ontwikkelt delen we via de website, de [LinkedIn-pagina](#) en via [nieuwsbrieven](#).